

MAL-VERKOSTON OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika: pe 17.12.2021 klo 9.00 - 10.30

Varsinaisen kokouksen jälkeen pidetään MAL-verkoston Vuosiseminaari Sofia Helsingissä ja verkossa. Seminaarin linkki jaetaan erikseen ilmoittautuneille.

Paikka: Sofia Helsinki, Sofiankatu 4, Helsinki (koronapassi vaaditaan)

TEAMS linkki: [Liity kokoukseen napsauttamalla tästä](#)

Jäsenet:

Pj. Jarmo Lindén, johtaja, ARA
Olli Voutilainen, erityisasiantuntija, TEM
Kaisa Mäkelä, ympäristöneuvos, YM
~~Lotta Mattsson, erityisasiantuntija, VM~~
Tapio Ojanen, apulaisjohtaja Väylä
Asta Tuominen, verkostojohtaja, Traficom
 (Mervi Karhula, liikenneneuvos, LVM tiedoksi)
Jarmo Lindén, johtaja, ARA
Juhani Hallasmaa, ylitarkastaja (ElyEPO)
Anne Jarva, maankäytön asiantuntija, Kuntaliitto
Juha Pasma, vs kaavoituspäällikkö, Joensuun kaupunki
Leena Rossi, kaupunkisuunnittelu- ja
maankäyttöjohtaja, Jyväskylän kaupunki
 Sirpa Lätti-Hyvönen, strategiajohtaja, Kuopion kaupunki
Olli Alho, kaupunkikehitysjohtaja, Lahden kaupunki
Paula Paajanen, yleiskaavapäällikkö, Oulun kaupunki
~~Mikko Nurminen, rakennusvalvontayksikön päällikkö vt.~~
~~Porin kaupunki~~
Päivi Nurminen, seutujohtaja, Tampereen
kaupunkiseutu
 Jyrki Lappi, maankäyttöjohtaja
 Turun kaupunki
 Raine Mäntysalo, professori, Aalto/RYL
 Irma Karjalainen, tulosaluejohtaja, HSY
Sirpa Joukainen, HSY

Varalla:

Varapj. Paula Paajanen, yleiskaavap. Oulu
 Katja Palonen, johtava asiantuntija, TEM
 Olli Maijala, neuvotteleva virkamies, YM

~~Anna Saarlo, johtaja, Väylä~~
 Suvi Jousmäki, ekosysteemin rakentaja,
 Traficom
 Markku Aho, rahoituspäällikkö, ARA
 Risto Rauhala, yksikön päällikkö (ElyVAR)
 Johanna Viikuna, liik.asiantuntija, Kuntaliitto
 Kalle Sivén, k.geodeetti, Joensuun kaupunki
Anna Isopoussu, kaavoitustutkija
 Jyväskylän kaupunki
Tero Piippo, yhteysjohtaja, Kuopion kaupun
 Petri Honkanen, maankäyttöjohtaja, Lahder
Mika Uolamo, kaavoitusarkkitehti
Oulun kaupunki
~~Janne Vartia, elinkeinopäällikkö,~~
~~Porin kaupunki~~
 Tapani Touru, liikennejärjestelmäpäällikkö,
 Tampereen kaupunkiseutu
 Paula Kesikastari, kaavoituspäällikkö
 Turun kaupunki
 Hanna Mattila, yliopistonlehtori, Aalto/RYL
Aarno Kononen, ryhmäpäällikkö, HSL

Verkoston koordinaatio

Kati-Jasmin Kosonen, sihteeri, kehittämispäällikkö
 Eero Purontaus, suunnittelupäällikkö
 Aada Elshof, ma projektisuunnittelija

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja esityslistan hyväksyminen

Kokous avattiin klo 9.05.

2. Edellisen kokouksen (14.10.2021) muistion hyväksyminen

https://mal-verkosto.fi/wp-content/uploads/2021/10/MAL-ohry_muistio_14.10.2021_TRE.pdf

Päätösehdotus: Ohjausryhmä hyväksyy edellisen kokouksen muistion.

Päätös: Ohjausryhmä hyväksyi edellisen kokouksen muistion.

3. Verkoston ajankohtaiset asiat (15 min)

Verkostokoordinaation tiimin esittely

- Kati-Jasmin Kosonen, kehittämisspällikkö
- Eero Purontaus, suunnittelupäällikkö (1.12.2021 lähtien)
- Aada Elshof, ma projektisuunnittelija (1.10.-31.12.2021)

Tilannekatsaus hankkeista

- Seutu-SUMP (Vuosiseminaarissa)
- MIKSERI (Vuosiseminaarissa)
- Perus-Skene, Raine Mäntysalo, Aalto

Perustoiminnan raportti ajalta 1.1.-30.11.2021 (liite)

Talouskatsaus ja raportointi

- MAL-verkoston perustoiminnan ja hankkeiden kustannukset ajalla 1.1.-30.11.2021

Päätösehdotus: Ohjausryhmä merkitsee ajankohtaiset asiat tiedoksi ja hyväksyy Perustoiminnan raportin ja kertyneet kustannukset ajalta 1.1.-30.11.2021.

Päätös: Ohjausryhmä merkitsi ajankohtaiset asiat tiedoksi, mm. Mikserin päättyminen ja Perus-Skene hankkeiden tilanne. Seutu-SUMP hanke käytiin pääpiirteittäin läpi ja todettiin hankkeen johtopäätösten ja suositusten olevan ajankohtaiset ja todenmukaiset. Perustoimintaraportin sisältö vuodelta 2021 käytiin lyhyesti läpi. Todettiin MAL-verkoston toiminnan olleen aktiivista ja onnistuneen hyvin koronavuodesta huolimatta. Hyväksyttiin perustoiminnan raportti. Talouskatsauksen osalta todettiin tietojen olevan riittäviä.

4. MAL-verkoston Toiminta- ja taloussuunnitelma vuodelle 2022, viestintäsuunnitelma vuosille 2022-2023 (20 min)

Verkoston uudet hankkeet v. 2022

Ympäristöministeriön hankerahoituksella toteuttava hanke v. 2022

MAL-verkoston vuosien hanke ympäristöministeriön hankerahoituksella on vuosina 2020-2021 ollut Syken yhdessä MAL-verkoston kaupunkien kanssa toteuttama Mikseri hanke, joka on nyt päättynyt. Vuoden 2022 hankkeeksi ehdotetaan **Kaupunkiseutusunnittelun vertaistuki kaupunkiseuduille**-hanketta ja se linkittyy Elinvoimaiset kaupunkiseudut teemaverkoston hankkeeseen nro IV. Vertaistuki-hankkeen keskiössä ovat:

- kaupunkiseutujen vertaistuki seututasoisen suunnittelun onnistumisissa ja haastekohdissa,
- laajenevat suunnittelun vaatimukset ja tasot, kuntayhteistyön ja kansalaisosallistamisen syventäminen suunnittelussa
- seurannan ja vaikuttavuuden arvioinnin uudet teemat sekä
- poikkisektoraalisuus sekä elinkeinoyhteistyön vahvempi kärki.

Hankkeen yhteistyökumppaneita ovat YM, valtion liikennehallinto, Kuntaliitto sekä kaupunkiseudut (7 MAL-seutua ja 1-2 keskikokoista näiden ulkopuolista MAL-verkoston jäsenseutua. Hankkeen arvo on arvo 29 500 euroa vuodelle 2022, hanke linkittyy Teemaverkoston hankkeeseen IV (asiakohta nro 5).

Traficommin hankerahoituksella toteuttava hanke v. 2022

MAL-verkoston vuoden 2021 hanke Traficommin hankerahoituksella oli Seutu-SUMP hanke. Vuoden 2022 hankkeeksi ehdotetaan ”**Katuverkon suoritelaskennan kehittäminen, yhtenäistäminen ja ohjeistaminen**” hanketta. Liitteenä olevassa perustelumuiustiossa todetaan, että katuverkon suoritelaskennassa olisi hyötyä yhtenäisille toimintatavoille, joita yhden kunnan on hankala yksin ratkaista. MAL-verkosto olisi potentiaalinen yhteinen foorumi asian tarkemmalle selvittämiselle.

Yhtenäinen ohjeistus ja menetelmä liikennemäärätiedon keruulle, tarvittavien kertoimien määrittämiselle, liikennemäärätiedon esittämiselle ja lopuksi suoritelaskennalle voisi olla potentiaalinen yhteishankkeen aihe. Tarkastelu voisi ensivaiheessa rajautua esim. MAL-seutujen keskuskaupunkeihin / keskuskaupunkialueille. Menetelmä olisi hyvä ottaa kantaa niin pääkatuihin kuin alemman katuverkon liikennemäärätietojen määrittämiseen (vertautuminen maanteiden liikennelaskentamenetelmään).

Yhtenäinen toimintamalli liikennemäärätiedon systemaattiseen keräämiseen palvelisi kaikkia osapuolia ja olisi tarpeen. Työssä voitaisiin myös selvittää tämän hetkiseen liikennemäärätiedon keruuseen liittyvät keskeisimmät puutteet ja esittää jatkotoimenpiteitä / suosituksia kuntien keräämän tiedon laadun parantamiseksi olemassa olevat resurssit huomioiden. Työssä tulisi huomioida, että itse liikennemäärän kerääminen katuverkolta kuuluu kadunpitäjän eli kuntien vastuulle, kuten muutkin katuverkkotiedot. Kiinnostavaa olisi lopputilanteessa päästä kiinni, mikä on katuverkon rooli kokonaissuoritteessa. Miten suorite jakautuu katuverkon ja yksityisteiden suhteen? Millainen on katuverkon suoritteen vaikutus tulevaisuuden tieliikenteen päästöissä?

Työn tavoitteena olisi yhtenäisen ohjeistuksen laatiminen, jonka mukaisesti katuverkon liikennemäärätietoa ja suoritelaskentaa tehtäisiin valtakunnallisesti yhtenäisellä tavalla, ja sillä mahdollistettaisiin myös kävelyn ja pyöräilyn osuuksien laskentaa. Hankkeen toteutusaika olisi loppukeväältä loppuvuoteen, hankinta-arvo 20 000 euroa.

Verkoston viestinnän kehittäminen, viestintäsuunnitelma

MAL-verkoston vuoden 2020 arvioinnissa ja sitä seuranneessa jäsenyhteisöjen kierroksessa tunnistettiin monia verkostotoiminnan ansioita, mutta nimettiin myös kehittämiskohteita. Verkoston koordinaatio on panostanut huomattavasti vuorovaikutteiseen ja avoimeen viestintään ja hyödyntänyt monipuolisesti eri viestintävälineitä (verkkosivujen päivitys, verkostokirjeet, some jne.). Viestinnän kohdentuminen ja kohderyhmien laajentaminen olivat mainittuja kehittämisehdotuksista.

Eryteisesti hanketoiminnan tunnetuksi tekeminen ja kokonaiskuvan saaminen sisällöistä vaatii edelleen tehostamista. Verkostoyhteistyötä tutkinut VN TEAS VALUMA -hanke (TEM) nostaa myös esille hyvien oppien jaon MAL-verkoston jäsenseutujen kesken (*Kohti vaikuttavaa verkostotyötä -Aluekehittämisen verkostoyhteistyön toiminta- ja rahoitusmallit*, VN TEAS 18/2020).

Arviointikierroksen tuotteena esitettiin, että verkostolle on syytä päivittää toimintaa tukeva *Viestintäsuunnitelma*. Viestintäsuunnitelman tarvetta korostaa *Elinvoimaiset kaupunkiseudut* teemaverkoston käynnistäminen vaatii erityistä panosta viestintään sekä mm. täydennyksiä ja muutoksia MAL-verkoston Internet-sivuihin ja Uutiskirjeisiin.

MAL-verkoston koordinaatio on laatinut viestintätoimisto Jengan kanssa viestintäsuunnitelman sekä uudistanut MAL-verkoston internet-sivuja huomioimaan Teemaverkoston tarpeet. Viestintäsuunnitelma sisältää viestinnän tavoitteet, kohderyhmät, viestinnän kielen ja kanavat sekä kuukausittaisen kehityksen Teemaverkostotoiminnan ajalla joulukuu 2021-joulukuu 2023. Samalla

päivitetään yhteiset viestinnän pelisäännöt jäsenverkoston yhteyshenkilöiden kanssa. Viestintäsuunnitelma esitellään kokouksessa ohjausryhmälle. (Liite)

Päätösehdotus: Hyväksytään MAL-verkoston Toiminta- ja taloussuunnitelman peruseriaatteen vuodelle 2022, uudet perusvoimavaroin rahoitettavat hankeaihiot sekä viestintäsuunnitelma.

Päätös: Viestintäsuunnitelma ja hankeaihiot hyväksyttiin. Jäsenkyselystä tiedotettiin.

Esitettiin, että Hanke IV Kaupunkiseutusuunnittelun tuen hanke tukisi paremmin tiedollisesti KRL-uudistusta. Hanke nähtiin tärkeänä ja ajankohtaisena, mutta siihen kaivattiin vielä konkretiaa ja täsmennystä. Elinvoimanäkökulma ja palvelujen saavutettavuus nähtiin hyvänä nostona, digitaaliseen murrokseen pyydetiin kiinnittämään huomiota (mm. kaupan murros). Tarkennukset esitellään seuraavassa kokouksessa.

5. MAL-verkoston Kaupunkiseuduille elinvoimaa -teemaverkoston tilannekatsaus (20 min)

Valtioneuvosto päätti 29.6.2021 rahoituksen jakamisesta alueiden välisen yhteistyön edistämiseen. Alueiden välisen yhteistyön edistämiseen tarkoitettu määräraha, 7 miljoonaa euroa on osa valtioneuvoston aluekehittämispäätöksen, kansallisen kaupunkistrategian ja seutukaupunkiohjelman toteutusta. Tavoitteena on vahvistaa eri alueiden yhteistä voimavarojen ja osaamisen hyödyntämistä, vertaisoppimista, ja alueiden vetovoimaisuutta ([TEMIn tiedote](#)).

Kansallisia teemaverkostoja ja kehittämisvyöhykkeitä vuosille 2021 – 23 valittiin 18. Näiden toimintaa rahoitetaan ns. AKKE-rahoituksella (alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen). Valtioneuvoston 29.6.2021 (VN/6528/2021-TEM-108) päätöksen mukaan **MAL-verkosto saa käyttöönsä 550.000 € rahoitustukea Kaupunkiseuduille elinvoimaa integroivasta kaupunkiseutusuunnittelusta ja tiedolla johtamisesta hakemuksellaan vuosille 2021 -2023.** Useista ministeriöistä koostuva arviointiryhmä on arvioinut hakemukset haun tavoitteiden ja hakukriteerien perusteella ja valinnut parhaiten näihin vastaavat verkostot ja kehittämisvyöhykkeet vuosille 2021–2023. Arviointiryhmän palautteen mukaan MAL-verkoston hakemus vastaa haun tavoitteisiin ja on toteuttamiskelpoinen ja valitut painopisteet perusteltuja. Verkoston ehdotuksessa integroidaan elinvoimanäkökulma ja tiedolla johtaminen kaupunkiseutusuunnittelun perusteisiin ja kaupunkiseutujen erityispiirteisiin. Kaupungit ovat laajasti mukana ja kaupunki–valtio -yhteistyön vahvistaminen on positiivista.

Rahoittajina toimivat maakuntien liitot siten, että kunkin verkostoa tai vyöhykettä koordinoivan tahon maakunnan liitto vastaa ko. verkoston/vyöhykkeen hankkeiden rahoittamisesta. MAL-verkoston koordinaatio esitteli toukokuussa (25.5.21)

Teemaverkostohakemuksen sekä elokuussa (27.8.21) tarkennetun rahoitushakemuksen ministeriön osoittamalle rahoitusviranomaiselle eli Pirkanmaan liitolle. Verkoston ohjausryhmän evästyksellä täydennetty rahoitushakemus jätettiin Pirkanmaan liittoon ohjeen mukaisesti 31.8.2021. Edellisessä kokouksessa hyväksytyn periaatteen mukaan *MAL-verkoston* teemaverkoston ohjausryhmänä toimii MAL-verkoston ohjausryhmä. Siten Teemaverkoston edistymistä seurataan ohjausryhmän toimesta säännöllisesti.

*Kaupunkiseuduille elinvoimaa integroivasta kaupunkiseutusunnittelusta ja tiedolla johtamisesta eli **ELINVOIMAISET KAUPUNKISEUDUT*** -teemaverkoston tuoma lisäresurssi on 550.000 € vuosille 2021 – 2023. Kun summaan lisätään jäsenmaksuilla katettava omarahoitusosuus, Teemaverkoston toteutuksen arvo on **687 500 euroa vuosille 2021-2023**. Lisäresurssi antaa hyvän perustan MAL-verkoston toiminnan kehittämiseksi ja kehittämishankkeiden toteutukselle. Kokonaisuus sisältää koordinaatiohankkeen ohella MAL-verkoston strategiaan painotuksiin liittyvää 4 kehittämishanketta.

- Asemanseutujen kehittäminen elinkeinoyhteistyössä osiossa tuotetaan tietoa aseman-seutujen palveluista ja elinkeinopotentialeista.
- Kestävän yhdyskuntarakenteen suunnittelu ennakoivana elinvoimatyönä osiossa tuotetaan uusia tapoja analysoida elinkeinoelämän tarpeita huomioonottavaa yhdyskuntasuunnittelua kaupunkiseuduilla.
- Asumisen ennakointi ja monipaikkaistuminen osiossa tuotetaan väestön ja asutokannan ennakoimalleja, joissa otetaan yhä paremmin huomioon muuttuvat väestöennusteet ja monipaikkainen asuminen.
- Kaupunkiseutusunnittelun uudet mallit osiossa käsitellään uusien kaupunkiseutusunnitelmien roolia tulevaisuuden alueidenkäytön suunnittelujärjestelmässä.

Suunnittelupäällikkö Eero Purontaus esittelee *Elinvoimaiset kaupunkiseudut* teemaverkostokokonaisuuden, sen sisältämät 4 hanke-osiota ja vuodelle 2022 kohdistuvat toimenpiteet kokoukselle.

Päätösehdotus: Ohjausryhmä merkitsee kokonaisuuden tiedokseen ja hyväksyy vuoden 2022 toimenpiteiden valmistelun ja käynnistämisen.

Päätös: Ohjausryhmä merkitsi kokonaisuuden tiedoksi ja hyväksyi vuoden 2022 toimenpiteiden valmistelun ja käynnistämisen.

6. MAL-verkoston uusien puheenjohtajien valinta vuodelle 2022 (5 min)

Päätösehdotus: Hyväksytään vuoden 2022 puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä mahdolliset muut muutokset ohjausryhmässä.

Päätös: Ehdotettiin Anne Jarvaa Kuntaliitosta uudeksi puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajana jatkaisi Paula Paajanen Oulun kaupungilta. Ehdotus hyväksyttiin.

7. Ensi kevään uudet kokousajat (5 min)

Sovitaan doodlella.

8. Muut asiat (5 min)

Kiitettiin puheenjohtajaa kuluneesta vuodesta ja toiminnasta MAL-verkoston hyväksi.

9. Kokouksen päättäminen

Kokouksen jälkeen pidetään MAL-verkoston vuosiseminaari klo 10.30-12.30. Seminaari lähetetään Sofia Helsinki -tiloista verkossa katsottavana. Vuosiseminaarissa esitellään koordinaation uusi tiimi, Mikseri ja Seutu-SUMP hankkeiden tulokset sekä Elinvoimaiset kaupunkiseudut -teemaverkoston kokonaisuus.